

ת"פ 846/05/12 - מדינת ישראל נגד אולטים עסקים בע"מ, א.ד.א. פרויקטים ועסקים בע"מ, טימור פטריאייב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 846-05-12 מדינת ישראל נ' אולטים עסקים
בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשמים: אולטים עסקים בע"מ
א.ד.א פרויקטים ועסקים בע"מ
טימור פטריאייב

גזר דין

1. שלושת הנאשמים הורשעו לפניי, על-יסוד הודיית נאשם 3 (להלן - הנאשם), בעבירות של אי הגשת דו"ח במועד, לפי הוראות סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - הפקודה). הרשעת הנאשם היתה גם מתוקף אחריות מנהלים, דהיינו: גם לפי הוראות סעיף 224א לפקודה.
2. כאמור בחלק הכללי לכתב האישום, בתקופה הרלוואנטית לו היו נאשמות 1 ו-2 חברות פרטיות, שעסקו בהפעלת בר מסעדה, והנאשם היה מנהלן הפעיל. מתוקף כך, ובהתאם להוראות הדין, היו נאשמים 1 ו-3 חייבים להגיש דו"ח בצירוף מאזן ודו"ח רווח והפסד, מאושרים על-ידי רו"ח, על הכנסותיה של נאשמת 1 בתקופה הרלוואנטית, ונאשמים 2 ו-3 היו חייבים להגיש דו"ח בצירוף מאזן ודו"ח רווח והפסד, מאושרים על-ידי רו"ח, על הכנסותיה של נאשמת 2 בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום.
3. **האישום הראשון עד השלישי (נאשמים 1 ו-3) - עניינם באי-הגשת דוחות במועד על הכנסותיה של נאשמת 1 לשנות המס 2007, 2008 ו-2009;** בהתאמה. הנאשמים באישומים אלה הואשמו לכן בשלוש עבירות של אי הגשת דו"ח במועד ללא סיבה מספקת, לפי הוראות סעיף 216(4) לפקודה, כאשר הנאשם הואשם גם מתוקף אחריות מנהלים, לפי הוראות סעיף 224א לפקודה.
4. **האישום הרביעי עד השביעי (נאשמים 2 ו-3) - עניינם באי-הגשת דוחות במועד על הכנסותיה של נאשמת 2 לשנות המס 2007, 2008, 2009 ו-2010;** בהתאמה. הנאשמים באישומים אלה הואשמו לכן בארבע עבירות של אי הגשת דו"ח במועד ללא סיבה מספקת, לפי הוראות סעיף 216(4) לפקודה, כאשר הנאשם הואשם גם מתוקף אחריות מנהלים, לפי הוראות סעיף 224א לפקודה.

ב. השתלשלות ההליכים המשפטיים בתיק:

5. כתב האישום בתיק זה הוגש עוד בשנת 2012 והדיונים בו החלו לפני מותב אחר (כבוד השופט ד' שריזלי). מתחילת הדרך עתר הנאשם לדחיות חוזרות ונשנות על מנת לאפשר לו להגיע להסכמות עם פקיד השומה על הגשת הדוחות הנדרשים ולהסיר את מחדליו. בית המשפט נעתר לבקשות אלה של הנאשם, שבשלב מסוים העלה גם טענה להיעדר יכולת כספית בשל הליך פשיטת רגל ועל כן ייצוגו, הפרטי עד אז, הוחלף בייצוג מטעם הסניגוריה הציבורית (ר' בפרוטוקול, עמ' 7 ואילך).
6. לאחר חילופי הייצוג עתרה ההגנה לדחיות נוספות, תוך שציינה שהנאשמים מודים במיוחד להם אך מבקשים להסדיר את ענייניהם מול הרשויות. כתב האישום הוקרא לנאשמים, על-ידי כבוד השופט שריזלי, והם הודו במיוחד להם. עם זאת, הכרעת הדין לא ניתנה על אתר, וזאת על מנת לאפשר לנאשמים למצות את מגעיהם מול המאשימה (בפרוטוקול, עמ' 10).
7. בשלב מסוים, כבר לאחר העברת התיק לפניי, ניתק הנאשם כל קשר עם בא-כוחו (מהסניגוריה הציבורית). צו הבאה שהוצא נגדו לא בוצע, ובסופו של דבר הסתבר כי הנאשם יצא לחו"ל. לאחר מכן הוחלף הייצוג פעם נוספת, כאשר הסניגור הנוכחי החליף את הסניגור הציבורי. בשלב זה נטען לפניי כי הנאשם מצוי במצב רפואי קשה ומאושפז בחו"ל, במולדובה. בנסיבות אלה - ובהעדר אפשרות להביא את הנאשם להמשך משפטו - הוריתי על התליית ההליכים המשפטיים בתיק תוך הוצאת צו מעצר נגד הנאשם (בפרוטוקול, עמ' 26).
8. לאחר שובו של הנאשם ארצה הוריתי על חידוש ההליכים המשפטיים (צו המעצר בוטל, בהסכמת המאשימה, לאחר שהנאשם הציג מסמכים רפואיים ממולדובה). בישיבת בית המשפט שנערכה לאחר מכן עתר ב"כ הנאשמים לדחייה נוספת, למיצוי המגעים עם המאשימה - על מנת להגיע לתוצאה של סיום התיק ללא הרשעה - תוך שהדגיש כי אי-הגשת הדוחות במועד נבעה מתנאי אילוף. ב"כ הנאשמים טען, בהקשר זה, כי עקב בעיה במישור הסכם השכירות של הנכס, בו נוהל עסקו של הנאשם, נמנעה מהנאשם גישה לעסקו ולמשרדיו ועל כן לא היתה לו אפשרות טכנית להגיש את דוחותיו במועד. נוכח העובדה שבשלב זה כבר הסיר הנאשם את מחדליו לא התנגדה ב"כ המאשימה לבקשה זו.
9. בישיבה נוספת אישר הסניגור את הודיית הנאשם, אך ביקש לטעון לבעייתיות בנסיבות נתינת ההודיה (בפרוטוקול, עמ' 30). ואולם, בהתחשב במכלול נסיבות העניין - כאשר ההודיה נמסרה מפי הנאשם זמן רב לפני כן ומאז ועד הדיונים לפניי לא הובעה כל הסתייגות ממנה, וכאשר העובדות עצמן בקשר לאי-הגשת הדוחות במועד הנדרש אף אינן שנויות במחלוקת - דחיתי את הטענות ועל יסוד הודיית הנאשם הרשעתי את שלושת הנאשמים בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום (כמפורט בפתח הכרעת הדין).

ג. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

10. המאשימה לא הגישה ראיות לקביעת העונש. ההגנה, להבדיל, זימנה את עו"ד מימון אביטן, שייצג בזמנו את הנאשם בסכסוך שהתגלע בין הנאשם (וחברותיו) לבין החברה שהשכירה להם את הנכס, בו ניהל הנאשם את עסקיו, ומנהלה של אותה החברה.
11. עו"ד אביטן העיד כי באותה תקופה ניהל הנאשם מועדון בנמל תל-אביב, כאשר נוכח מחלוקות כספיות עם המשכירה, גורמים מטעמה השתלטו שלא כדין על המועדון ומנעו מהנאשם להמשיך ולהפעיל אותו (בהקשר זה גם הוגשו מסמכים, הגם שחלקיים בלבד, מתוך הליך משפטי שניהלה

נאשמת 1 נגד החברה המשכירה ונגד מנהלה).

עו"ד אביטן ציין עוד, כי בסופו של דבר הצדדים לסכסוך הנ"ל הגיעו להסכם אודות הליך פינוי של הנכס, שכלל פיצוי לנאשם. לדבריו, הוסכם שהציוד שנלקח יוחזר לנאשם, אך בסופו של דבר רק חלקו של הציוד הושב, הגם שעו"ד אביטן לא זכר את פרטי הדברים (בפרוטוקול, עמ' 34 שורה 1 ואילך).

12. בטיעוניה לעונש הדגישה ב"כ המאשימה את התמשכות ההליכים בתיק זה, בעטייה של התנהלות הנאשם. לבסוף הנאשם אמנם הסיר את מחדליו, אך זאת רק באמצעות דוחות לא מבוקרים, שנתקבלו בסופו של דבר על-ידי פקיד השומה בהיעדר אפשרות לסתור אותם נוכח חלוף הזמן. ב"כ המאשימה ציינה כי המאשימה הלכה עם הנאשם בדרך של לפני-משורת-הדין, בהסכמות לחלק מעתירותיו, אך חרף טענות הנאשם בדבר רצונו להביא את התיק לידי סיום בהליך מנהלי, הוא אפילו לא פנה בבקשה פורמאלית בקשר לכך.

13. לגופו של עניין הדגישה ב"כ המאשימה את האינטרס הציבורי שבהגשת דוחות מס במועד, נוכח העובדה שבבסיס יכולתן של רשויות המס לשום נישומים ולגבות מיסים כדין עומדת סוגיית הדיווח. בהיעדר דיווח, כנדרש בדין, יכולתן של הרשויות לגבות מיסים נפגמת מאוד, ולפיכך בעבירות כאלה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני השיקולים האישיים של הנאשם.

14. לבסוף, נוכח מדיניות הענישה הנהוגה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם (לכל עבירה) שבין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל. עם זאת, ב"כ המאשימה ציינה כי נוכח מכלול הנסיבות המאשימה תסתפק, במקרה זה, בעתירה לענישה ברף התחתון של מתחם העונש ההולם לשיטתה, קרי במאסר מותנה, וזאת בצירוף לקנס כספי בשיעור שבין 8,500 ₪ (כגובה הקנס המנהלי) לבין סכום הקנס המרבי הקבוע בהוראות סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ולהתחייבות להימנע מעבירה.

15. בעניין של נאשמות 1 ו-2, כיוון שמדובר בחברות שאין פעילות, עתרה ב"כ המאשימה, בהגנותה, לקנס סמלי בלבד.

16. ב"כ הנאשמים, מצידו, עתר להקלה בדינו של הנאשם. הגם שב"כ הנאשמים ער לחשיבות שבהגשת דוחות מס במועד, וכמובן ער גם לכך שהנאשם הודה בזמנו כי הדוחות הנדרשים לא הוגשו במועד ללא סיבה מספקת, הוא הוסיף וטען כי הלכה למעשה הנאשם עשה את כל שביכולתו על מנת להגיש הדוחות בזמן.

17. לפיכך, כך לשיטת הסניגור, הנאשם יכול היה להעלות בזמנו (בטרם החליף הייצוג בשנית) הגנה מן הצדק באשר לעצם אחריותו, אך משלא עשה כן ראוי להתחשב בכך במישור הענישה ולהורות על ביטול ההרשעה. ב"כ הנאשמים טען כי הנאשם נקלע למצב שבו הוא לא יכול היה להמשיך להפעיל את העסק, עקב השתלטות המשכיר על הנכס, אך למרות זאת עשה כל שביכולתו על מנת לעמוד בנדרש ממנו. תחילה פנה הנאשם לעו"ד אביטן, על מנת להתמודד עם המשכיר, ולאחר מכן גם לרשויות המס, לרבות באמצעות הסניגוריה הציבורית (בפרוטוקול, עמ' 35 שורה 19 ואילך). בנסיבות אלה, כך לטענת ב"כ הנאשמים, ראוי להימנע מלהטיל על הנאשם כתם של הרשעה פלילית.

18. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הדגיש כי מתחילת ההליכים בתיק זה הוא חזר והסביר מדוע הוא לא הגיש את דוחותיו בזמן. הנאשם אף הלין על כך שהמאשימה לא קיבלה את הסבריו לאי הגשת הדוחות במועד, הגם שרשות המיסים קיבלה לבסוף את הדוחות שהגיש.

סוגיית ההרשעה:

ד.

19. הלכה פסוקה היא, שהאפשרות לנקוט בדרך של הימנעות מהרשעה בדין היא אפשרות חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן בהם מתקיימים שני התנאים המצטברים אשר נקבעו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן - **הלכת כתב**), דהיינו: **ראשית**, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. **שנית**, סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה המסוים, על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (שם, בעמ' 342).
20. במקרה דנא, על פני הדברים, שני התנאים הנ"ל, שנקבעו בהלכת **כתב**, אינם מתקיימים. כל שב"כ הנאשמים טען, במישור ההרשעה, הוא שנוכח חוסר האפשרות האובייקטיבית (הנטענת) של הנאשם להגיש את הדוחות הנדרשים במועד, אין זה צודק להכתימו בכתם של הרשעה בפלילים. ואולם, אין בטיעון זה כדי לענות על דרישות ההלכה הפסוקה, שכן לא הוצגה בבית המשפט כל ראיה - ולמעשה אף לא טיעון - כיצד הרשעת הנאשם תפגע פגיעה חמורה בשיקומו או בחייו, כך שהטיעון עצמו נותר בבחינת תלוי-על-בלימה.
21. בנוסף, לענין טענת ההגנה בדבר חוסר האפשרות האובייקטיבית של הנאשמים להגיש את דוחותיהם בזמן, חשוב להדגיש כי הראייה היחידה שהובאה בהקשר זה לפני בית המשפט היא עדותו של עו"ד אביטן, שבשום מקום לא ציין כי ייצג מי מהנאשמים בהליכי המס, אלא העיד כי עסק רק בסכסוך הכספי שפרץ בין הנאשם לבין המשכיר. עו"ד אביטן ציין כאמור כי בסופו של דבר הצדדים לאותו סכסוך הגיעו לכלל הסכם, שאמנם לא אפשר לנאשם להמשיך לנהל את עסקיו במקום, אך הוא לא טען שטיפול בהיבטי המס - וממילא לא התייחס להיבטים אלה ואף לא טען שנמנע מהנאשם להגיש את דוחותיו במועד.
22. הנה כי כן, טענת ההגנה שלפיה הנאשם טיפל בסוגיית הגשת הדוחות הנדרשים בזמן אמת לא קיבלה כל אישור ראיתי. זאת ועוד: כפי טענת ב"כ המאשימה, הנאשם אף לא טרח לפנות בבקשה פורמאלית להליך מנהלי, ואין לפני כל אינדיקציה ראייתית לסתור זאת או לתמוך בטענה כי הנאשם טיפל במועד בסוגיית הגשת הדוחות. המסקנה המתבקשת היא, אם כן, שאין במקרה זה כל עילה מבוררת לביטול הרשעת הנאשם בדין.

קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת עונשו של הנאשם:

ה.

23. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגיניו הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשין.
24. במקרה דנא הנאשמים אמנם הורשעו במספר עבירות, שבוצעו במשך מספר שנות מס, אך מדובר בעבירות שבוצעו ברצף אחד; ולפיכך יש להתייחס אליהן כאל "אירוע" אחד. יוטעם, כי נוכח העובדה שנאשמות 1 ו-2 אינן חברות פעילות, ומתבקש בעניין עונש סמלי גרידא, קביעת מתחם העונש ההולם רלוואנטית במקרה זה רק לעניינו של הנאשם.
25. כידוע, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. כאשר מדובר בעבירות מס, כבעניינו, הערכים החברתיים

הנפגעים מביצוען הם ההגנה על הקופה הציבורית וההגנה על השוויון בנשיאה בנטל המס. בהקשר לעבירות מס שעניין אי הגשת דוחות, יש להדגיש שנוכח תפקידו המרכזי של הדיווח בפעילות רשויות המס, אי דיווח במועד פוגע בפעולה התקינה של רשויות המס, ביכולתן לחשב את שיעור המס ולגבותו באופן שוויוני, כמו גם באמון הציבור ברשויות המס.

26. ב"כ הצדדים לא הרחיבו בטיעוניהם בהקשר למתחם העונש ההולם הראוי במקרה זה, כנראה בשל עתירתה ההגונה והמתונה של המאשימה. יצוין אפוא בתמצית שבתמצית, כי עתירה זו אמנם עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגה, ולפיכך אני קובע את מתחם העונש ההולם בתיק זה בין ענישה צופה פני עתיד לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

27. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. באשר לנאשם, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו כאמור הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם, יליד שנת 1977, אין הרשעות קודמות. מדובר, כמובן, בנסיבה מהותית לקולת העונש.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, בשמו ובשם נאשמות 1 ו-2. הודיה זו היא, כמובן, נסיבה לקולת העונש.

מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין - הנאשם הסיר את מחדליו (למעשה מחדלי כל הנאשמים), ובעבירות פסקליות כגון דא מדובר בנסיבה מהותית לקולת העונש.

חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה - מעת ביצוע העבירות חלף זמן רב. יחד עם זאת, כתב האישום הוגש תוך זמן סביר והדחיות הרבות שנגרמו מאז, נגרמו בעטיין של הנאשם - לרבות בגין שהייה ממושכת של הנאשם בחו"ל שאף הביאה להתליית ההליכים המשפטיים בתיק זה. באשר לחלופי הזמן אין אפוא לנאשם להלין אלא על עצמו.

28. מכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי במקרה זה נסיבות הקולה עולות במשקלן על נסיבות החומרה, באופן שיש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. עם זאת, נוכח העובדה שמדובר בעבירות פסקליות, יש להטיל גם קנס כספי הולם; הגם שאין צורך להוסיף לכך גם עונש של התחייבות להימנע מעבירה.

1. סוף דבר:

29. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשמת 1 ו-2:

קנס (סמלי) בסך 1 ₪ לכל אחת מנאשמות אלה.

על נאשם 3:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא נאשם 3 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים

עמוד 5

מהיום, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

(ב) קנס בסך של 9,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בתשעה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.06.19 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט אדר ב' תשע"ט, 26 מרץ 2019, במעמד הצדדים.